

Výstava připomene život a dílo Leo Herrmanna. Zachránil tisíce československých občanů před nacismem

8.3.2024 - Pavel Korelus | Západočeská univerzita v Plzni

Po Mnichovské dohodě v září 1938 začal organizovat legální emigraci československých Židů do britské mandátní Palestiny. Leo Herrmann tím přispěl k záchraně 2506 lidí před nacismem. Ve čtvrtek 14. března 2024 bude v Multifunkčním centru LArt v Lanškrouně odhalena panelová výstava o jeho životě a díle, kterou připravil Zbyněk Tarant z katedry blízkovýchodních studií Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni (FF ZČU).

Generální tajemník sionistické rozvojové agentury Keren ha-Jesod, novinář a filmový producent – Leo Herrmann byl skutečnou renesanční osobností. Jeho projekt, který vstoupil do dějin jako Československý transfer, přispěl k záchraně i klíčových osobností jako byl Max Brod nebo Felix Weltsch. O Herrmannově životě a díle se teď lidé dozví formou výstavy v jeho rodném Lanškrouně.

Jak vysvětlil hlavní autor výstavy Zbyněk Tarant z katedry blízkovýchodních studií FF ZČU: *„Laická i odborná veřejnost možná zná slavný příběh o napínavé cestě Maxe Broda z Československa v noci ze 14. na 15. března 1939 kdy už začínala nacistická okupace. Mnozí také ví, že to byl Max Brod, kdo během této napínavé cesty vyvezl archiv Franze Kafky. Příběh Leo Herrmanna – nenápadného úředníka, který celou tuto cestu pomohl vyjednat a zařídit, už ale upadl v zapomnění. Přitom nebyl Leo Herrmann, tak dnes patrně neznáme ani Franze Kafku.“*

Příběh a pozadí napínavé operace, která patří k největším podobným záchranným akcím pro československé Židy v prvních měsících 2. světové války, tvoří jádro celé výstavy postavené na vlastním archivním výzkumu autora. Vedle samotné Herrmannovy úlohy v tzv. Československém transferu však výstava připomene i jeho novinářskou a kulturní činnost v židovském národním hnutí 20. a 30. let, včetně jeho vášně pro filmové řemeslo, díky které se stal producentem vůbec prvního zvukového filmu natočeného na území dnešního Izraele a Palestiny.

Hlavním cílem výstavy je rozšířit veřejné povědomí o této zapomenuté osobnosti s využitím doposud nepublikovaných dokumentů. *„Překvapivým společným rysem osobností, které za války přispěli k záchraně československých Židů je fakt, že se na jejich příběhy na dlouhá léta zapomnělo,“* říká Zbyněk Tarant a dodává: *„Podobně jako v případě Nicolase Wintona nebo Marie Schmolkové, i Leo Herrmann upadl po válce do zapomnění. V Herrmannově případě to bylo v důsledku souhry historických okolností. Herrmann byl německy hovořící Žid a jeho odkaz se tudíž stal vedlejší obětí poválečného despektu ke všemu německému. Poválečný Izrael si zase teprve hledal cestu, jak se vyrovnat s událostmi holokaustu. Herrmann zemřel v roce 1951 a v té době byly ještě podobné záchranné programy v Izraeli přijímány s rozpaky.“*

Připomínka zapomenuté osobnosti v jejím rodném městě je tak hlavním cílem celé výstavy. *„Herrmannovým symbolickým pomníkem jsou tisíce Izraelců s českými kořeny, z nichž mnozí dodnes udržují s naší republikou čilé kontakty,“* dodává Tarant.

Vernisáž výstavy, která se koná pod záštitou starosty města Lanškroun a ve spolupráci s Městským muzeem Lanškroun, proběhne v lanškrounském Multifunkčním centru LArt dne 14. března 2024 od 18:00. Výstavě bude předcházet přednáška autora.

<https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=6204>